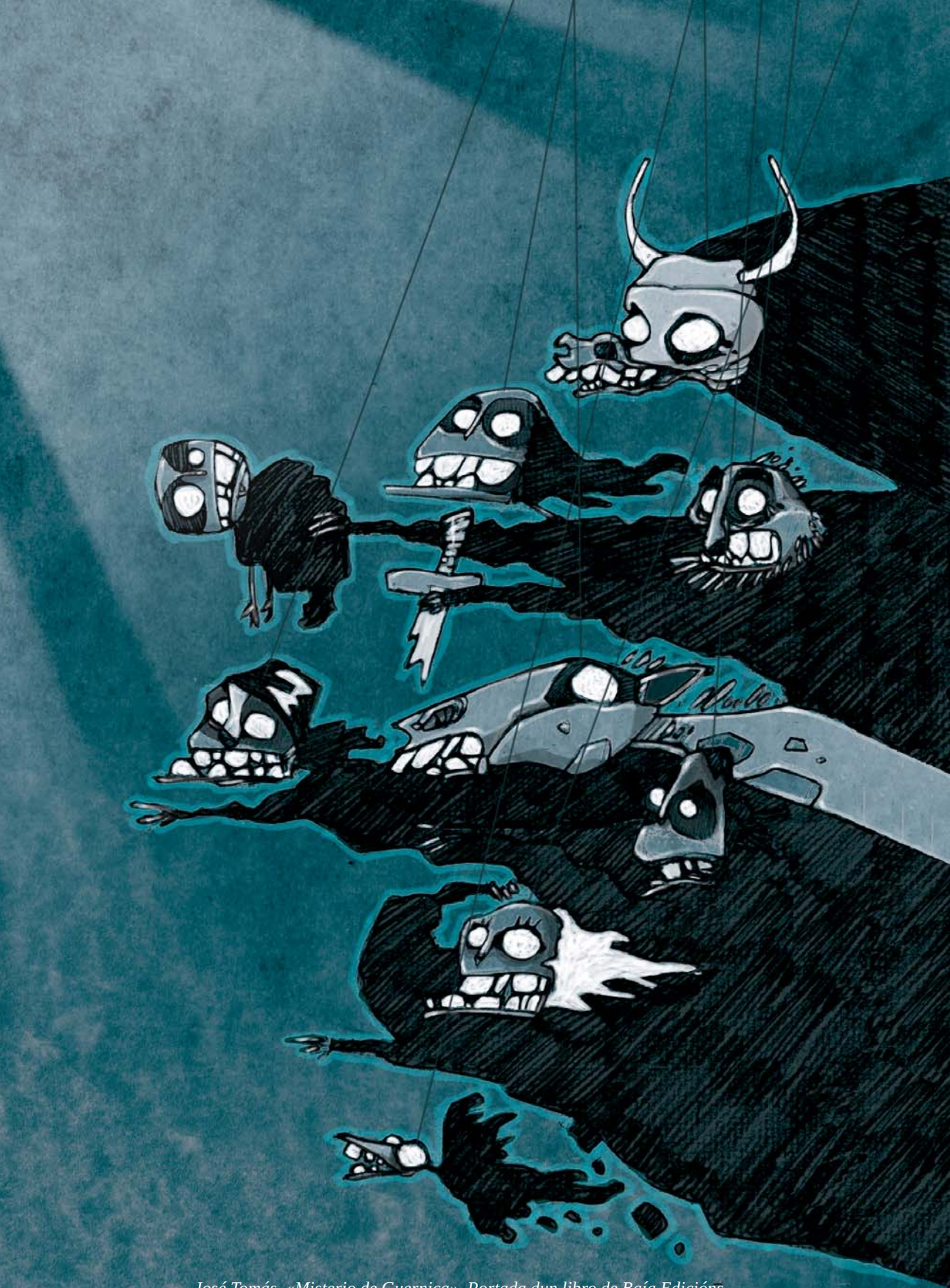

ACONTECEMENTOS DO ANO

A redacción do *Anuario Brigantino* baséase para a realización deste apartado nas seguintes publicacións periódicas: *La Voz de Galicia*, *El Ideal Gallego*, *La Opinión*, *El Correo Gallego / Galicia Hoxe*, *Betanzos e a súa Comarca*, *El Periódico de As Mariñas*, *Mariñán* e *El Metropolitano*.

José Tomás. «Misterio de Guernica». Portada dun libro de Baía Edicións.

2 de xaneiro de 2006

Comezou a andadura da Escola Taller encargada de recuperar o antigo edificio do matadeiro. Neste proxecto participaron 56 persoas, entre alumnos e profesores, nas ramas de carpintería, albanelería, electricidade e metalurxia.

4 de xaneiro de 2006

O concello, a través do Servizo de Normalización Lingüística, iniciou unha campaña de promoción do galego coa edición de carteis e calendarios. A campaña foi presentada pola concelleira de Xuventude e Normalización Lingüística, Dª Concepción Valladares.

5 de xaneiro de 2006

Celebrouse a tradicional cabalgata dos Reis Magos de Oriente, que atenderon as peticións dos máis pequenos. A organización correu a cargo do concello.

Xaneiro de 2006

Neste mes foi distribuído entre os veciños o calendario editado polo Concello, con fotos antigas do Arquivo Municipal e fotos actuais da cidade.

7 de xaneiro de 2006

Dentro dos actos do Nadal, tivo lugar na igrexa de Santo Domingo un concerto do coro de Cámara de Galicia *Madrigalia*, que está patrocinado por Unión Fenosa e que interpretou entre outras, a *Misa do Galo* de Charpentier.

8 de xaneiro de 2006

Celebrouse no Edificio Liceo un torneo de xadrez que estivo organizado pola Asociación de veciños Rosalía de Castro e o Club de Xadrez de Betanzos. Estivo encadrado dentro dos actos de Nadal celebrados polo Concello.

8 de xaneiro de 2006

Na Praza dos Irmáns García Naveira tivo lugar unha Xincana ciclista organizada polo Club Ciclista Betanzos-T. Riego. Estivo encadrado dentro dos actos de Nadal celebrados polo Concello.

17 de xaneiro de 2006

Saíu publicado no Boletín Oficial da Provincia deste día o presuposto do concello para o ano 2006, que ascendeu á cantidade de 10.015.038 €.

18 de xaneiro de 2006

Dentro do Plan de Prevención de Drogodependencias que leva a cabo o Concello a través da Concellería de Servizos Sociais, en colaboración coa Xunta de Galicia, púxose en funcionamento no edificio Liceo a escola de Nais e Pais.

20 de xaneiro de 2006

Deu comezo no Edificio Liceo o segundo ciclo de cine *Outros cines outras culturas*, organizado pola Concellería de Xuventude e Normalización Lingüística. Este ano estivo dedicado ó cine brasileiro coa proxección de tres películas de forte contido social.

Xaneiro de 2006

Os traballos de substitución do pavimento por pedra granítica no Cantón de Claudino Pita obrigou a trasladar os postos do mercado ó Cantón de San Roque e á Praza dos Irmáns García Naveira.

25-29 de xaneiro de 2006

A cidade de Betanzos estivo presente ó longo destes días na Feira Internacional de Turismo de Madrid (Fitur). A delegación municipal estivo encabezada polo alcalde, D. Manuel Lagares. Ademais de dar a coñecer os atractivos da nosa cidade aproveitouse a estancia en Madrid para facer unha recepción ós betanceiros alí residentes.

29 de xaneiro de 2006

Na igrexa de San Francisco tivo lugar un concerto de fragmentos de ópera interpretados polas voces de Cecilia Gallego (soprano) e Francisco Heredia (tenor), acompañados da Orquestra Sinfónica de Melide, dirixidos por Fernando V. Arias.

31 de xaneiro de 2006

D. Ignacio Rodríguez, xerente do Xacobeo, visitou o convento das Donas. Estivo acompañado do alcalde, D. Manuel Lagares, e de varios concelleiros.>

Xaneiro de 2006

Abriu ó público o parque infantil de Alfonso IX despois das obras de mellora. Os nenos dispoñen de máis xogos e dunha zona axardinada renovada.

2 de febreiro de 2006

Na Sala de Usos Múltiples do edificio Liceo tivo lugar a presentación do libro «El juicio de los 23», da autoría de Enrique Barrera, Rafael Pillado e José Torregrosa de Edicións *Embora*, que narra os sucesos acaecidos na empresa Bazán no 1972. O acto foi organizado pola *Fundación 10 de Marzo*, Unión Comarcal da Coruña de Comisións Obreiras, asociación cultural Fuco Buxán e o Concello de Betanzos.

10 de febreiro de 2006

Deu comezo neste día o programa «*Contos na pedra*», organizado polas concellerías de Casco Histórico, Comercio e Xuventude, co obxecto de dinamizar o sector hostaleiro do casco histórico. O programa desenvólvese ó longo dos meses de febreiro, marzo e abril e nel participaron: Carlos Blanco, Os Dous de Sempre, Quico Cadaval, Gari e Vicky, David Amor, Carlos Pache, Pepo Suevos e Candido Pazó. >

11 de febreiro de 2006

Nun emotivo acto celebrado no convento das Agustinas Recoletas conmemorouse os cincuenta anos do ingreso na Orde da Madre Consolación, Priora do Convento. No oficio relixioso celebrado renovou de novo os seus votos. Ao final do acto leuse, diante de numeroso público que estivo presente, unha bendición que o Papa Benedicto XVI enviou para a ocasión.

12 de febreiro de 2006

Na Aula de Cultura representouse a obra teatral «Bicos con lingua» a cargo do grupo *Talía Teatro*. Dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios e coa organización da Concellería de Cultura, Educación e Deporte.

Febreiro de 2006

Comezou neste mes a instalación na rúa Rosalía de Castro dun sistema de contedores subterráneos a modo de proba. As obras foron financiadas pola Xunta de Galicia despois dun acordo entre o Conselleiro de Medio Ambiente, D. Manuel Vázquez Fernández e o Alcalde, D. Manuel Lagares.

Febreiro de 2006

Desenrolouse neste mes, promovido pola Concellería de Servizos Sociais, unha campaña de prevención da drogodependencia nos centros educativos consistentes en charlas, proxección de películas e entrega de diverso material didáctico.

16 de febreiro de 2006

O deseñador brigantino, Jorge Vázquez, mostrou unha colección dos seus vestidos na pasarela Cibeles en Madrid onde conquistou a críticos e público.

17 de febreiro de 2006

Tivo lugar na Deputación da Coruña a presentación do «Premio Internacional de Arte Gráfico «Jesús Núñez» por parte do presidente da Comisión de Cultura, D. Celestino Poza. No acto estivo acompañado do propio Jesús Núñez, do concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz e do subdirector do Centro Internacional de Estampa Contemporánea (CIEC), D. Pedro Galileo. Este premio naceu co obxectivo de apoiar a creación artística, impulsar a Betanzos como capital do gravado e dar un recoñecemento á traxectoria deste artista brigantino e fundador do CIEC.

Torrecilla (La Opinión)

20 de febreiro de 2006

O adestrador do Betanzos F.C., Juanjo Vila foi destituído do seu cargo pola crise de resultados do equipo. O seu axudante Juancar fíxose cargo do equipo.

César

22 de febreiro de 2006

Na Sala de usos múltiples do edificio Liceo presentouse o libro de Antonino Vázquez Bonome titulado «El jeroglífico en la escuela». A presentación correu a cargo do profesor D. José Antonio Castro Arenas. O acto estivo presidido polo alcalde, D. Manuel Lagares e contou coa presenza do concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz.

23 de febreiro de 2006

No Pleno do Concello deste día aprobouse a inclusión de oito nomes para o nomenclátor das rúas da cidade: Clara Sanches, esposa do líder irmandiño Afonso de Carballido; Úrsula Meléndez de Texeda, fundadora do Colexio de Orfas en 1629; Sancha Rodríguez, muller de Fernán Pérez de Andrade; Paquita Zuloaga, mestra de moitas xeracións de betanceiros; Manuel María, poeta galego con forte vinculación a Betanzos; Francisco Iglesias, mestre e periodista betanceiro; José Antonio Míguez, catedrático do Instituto Francisco Aguiar e ás Irmandades da Fala, pola súa labor na conservación do idioma galego.

25 de febreiro - 1 de marzo de 2006

Desenvolveuse ó longo destes días o Programa de Festexos do Antroido elaborado polo Concello. Tiveron cabida bailes, atraccións para nenos, concursos de disfraces e, como ven sendo habitual, rematou co enterro da sardiña.

Marzo de 2006

Neste mes comezou a funcionar o servizo de comedor no colexio Vales Villamarín de Betanzos.

1 de marzo de 2006

Visitou a nosa cidade o Director Xeral de Xuventude, D. Rubén Cela. Foi recibido polo alcalde, D. Manuel Lagares e a concelleira de Xuventude e Normalización Lingüística, Dª Concepción Valladares. Un dos temas a tratar foi o da cesión da Casa da Xuventude ó Concello. >

La Opinión

Marzo de 2006

Desenrolouse nos centros educativos unha campaña de concienciación sobre inmigración, resaltando a riqueza dun mundo multicultural baixo o lema «A mestura enriquece».

3 de marzo de 2006

O brigantino, D. Xesús Fraga Varela cedeu ó Museo das Mariñas un proxector cinematográfico e un visor de fotografías. O acto de entrega, celebrado no propio museo, estivo presidido polo alcalde, D. Manuel Lagares.

Juan Varela (La Opinión)

11 de marzo de 2006

No Edificio Liceo celebrouse a *II Edición da Xuntanza de Labores Artesanais*, que contou coa participación de medio cento de agrupacións e centros sociais que englobaron a cerca de medio milleiro de participantes. Foi organizada pola Asociación de Mulleres da Condesa e pola concellería de Servizos Sociais.

12 de marzo de 2006

Na Aula Municipal de Cultura tivo lugar o estreo da obra teatral «Carambola (cóncavo convexo)», de José Luis Prieto, a cargo da compañía *Lagarta*, *Lagarta* e baixo a dirección de Lino Braxe. A organización foi da Concellería de Cultura, Educación e Deportes.

13 de marzo de 2006

O Alcalde, D. Manuel Lagares e o primeiro tenente de alcalde, D. Andrés Otero, entrevistáronse en Santiago co Vicepresidente da Xunta de Galicia, D. Anxo Quintana, co obxectivo de conseguir apoio para a instalación na nosa cidade dun Centro de Día e unha residencia para maiores, así como un Centro de Información á Muller, entre outras melloras sociais.

18 de marzo de 2006

Na Sala de usos múltiples do Edificio Liceo tivo lugar a presentación do libro «Betanzos na Historia» da que é autor o betanceiro, Xesús Torres. O acto estivo presidido polo alcalde, D. Manuel Lagares e a presentación correu a cargo do presidente da Real Academia Galega, D. Xosé Ramón Barreiro Fernández.

César

Erias

22 de marzo de 2006

A Praza do Campo da nosa cidade foi escollida polos bombeiros comarcais para mostrar as súas protestas en demanda de melloras no emprego.

23 de marzo de 2006

A conselleira de sanidade, Dª María José Rubio foi recibida na Sala Capitular do Concello polo alcalde, D. Manuel Lagares, o primeiro tenente de alcalde, D. Andrés Otero e varios membros da corporación municipal. A conselleira visitou o centro de saúde do Carregal onde se lle relataron as deficiencias do centro e a necesidade de novas especialidades.

27 de marzo de 2006

Un temporal de choiva e vento pasou pola nosa cidade causando algúns destrozos na comarca. Entre eles, cabe destacar o desprendemento dun escudo das sete capitais de provincia do antigo Reino de Galicia, concretamente o da Coruña, na praza de Alfonso IX.

27 de marzo de 2006

Dª Cristina Rico, cociñeira do restaurante *Pasatempo* de Betanzos, acadou dous premios, un á mellor receita e outro á mellor receita tradicional renovada no certame Alcorta Martín Berasategui, celebrado no hotel Barceló. O plato con que foi premiada foi galo de curral ó viño tinto.

Juan Varela (La Opinión)

1 de abril de 2006

Celebrouse no pavillón polideportivo o Campionato Galego Cadete de Taekondo.

8-16 de abril de 2006

Ó longo destes días viñéronse desenrolando os actos de Semana Santa, que deron comezo coa lectura do pregón polo coengo, director do museo e presidente da Comisión de Cultura da S.M.I: Catedral de Santiago, D. Alejandro Barral Iglesias, na igrexa de Santo Domingo. Os actos máis relevantes foron as procesións do Santo Encontro, Vía Crucis, Santo Enterro e a dos Caladiños. Este ano as procesións desviáronse pola Rúa Nova debido ás obras na Rúa Travesa.

8 de abril de 2006

Na sala de usos múltiples do Edificio Liceo celebrouse unha xornada de achegamento á realidade de Palestina, cunha proxección e unha charla coloquio posterior. O acto foi organizado pola concellería de Xuventude e Normalización Lingüística do Concello.

Erias

8-16 de abril de 2006

Na Sala de Exposicións do Edificio Liceo puido contemplarse unha mostra de pintura do artista lugués, Miguel González Franco.

Abril de 2006

Reabriuse ó público o Cantón de Claudino Pita, despois das últimas obras consistentes na substitución do pavimento de cemento por placas de pedra granítica.

César

Abril de 2006

Xubilouse do Servizo Galego de Saúde neste mes o médico, D. Juan Suárez Barros, despois de corenta e cinco anos exercendo a Medicina, a maior parte deles na nosa cidade. Está moi vinculado a organizacións humanitarias como a Cruz Vermella, da que posúe a medalla de prata. Tamén se lle concedeu a medalla de prata de Galicia. Actualmente é asesor da Asociación Española contra o cancro.

22 de abril de 2006

Veciños do barrio da Ponte Vella organizaron un acto de homenaxe ó párroco D. Manuel Ares Faraldo, que o día primeiro deste mes celebrou o cincuenta aniversario da súa ordenación como sacerdote. Ordenouse en Comillas e cantou a primeira misa no Santuario dos Remedios o 11 de xullo dese mesmo ano de 1956. O seu primeiro destino foi na Estrada e de alí foise para Bolivia. Unha vez de volta encargouse das parroquias de Mondoí e Porzomillos. Actualmente é párroco de San Martiño de Tiobre, San Andrés de Obre e capelán das Agustinas Recoletas.

22 de abril de 2006

Representouse na Aula Municipal de Cultura a obra teatral «Yepeto», polo grupo *Andamio* e dirixida por Tatiana Likhacheva. A organización foi da Concellería de Cultura, Educación e Deportes.

22-23 de abril de 2006

Celebrouse na Praza do Campo a VII Feira do Queixo baixo o lema «*Comercia en Betanzos. Consume produtos da nosa Terra*», na que participaron máis de vinte produtores de toda a comarca. Foi organizada polas concellarías de Comercio, Formación Ocupacional e Desenvolvemento Local e de Servizos. O primeiro premio ó mellor queixo fresco foi para Dª María Soledad Martínez, de Abegondo. O primeiro premio para semicurados foi para María del Pilar del Candal, de Ordes. O premio ó mellor posto quedou deserto. Os días da feira realizouse un rastro de

Erias

César

23 de abril de 2006

Celebrouse a *II Gala de Integración Social*, organizada polo colexio Sagrado Corazón, para fomentar a integración de persoas con discapacidade intelectual. Incluíuse nos actos unha misa presidida polo arcebispo de Santiago, D. Julián Barrio.

26 de abril de 2006

Por estas datas estíbese a pavimentar con pedra granítica en sen beirarrúas a Rúa Travesa.

30 de abril de 2006

Teatro do Adro representou na Aula Municipal de Cultura a obra «García», dirixida por Cándido Pazó. A organización foi da Concellería de Cultura, Educación e Deportes a través do programa da Rede Galega de Auditorios e Teatros do IGAEM.

Maio de 2006

Ao longo deste mes desenvolveuse o programa de actos das Letras Galegas, organizado polas concellarías de Cultura, Educación e Deporte e de Xuventude e Normalización Lingüística, que este ano estivo dedicado a Manuel Lugrís Freire. Para o seu desenvolvemento contouse coa participación de diversas agrupacións culturais betanceiras, á parte das propias institucións do Concello como o Museo das Mariñas co mes de portas abertas, campañas de animación á lectura na Biblioteca Municipal, etc.

3 de maio de 2006

No Edificio Liceo tivo lugar unha conferencias sobre Lugrís Freire. No acto participou o propio neto do autor homenaxeado, D. Manuel Lugrís Rodríguez.

4 de maio de 2006

No Edificio Liceo tivo lugar unha conferencia de Dª Verónica Santos, do Departamento de Educación do Museo do Prado, titulada «El retrato español en el Prado: del Greco a Goya». O acto foi organizado pola Concellería de Cultura, Educación e Deportes en colaboración co Ministerio de Cultura e a Fundación Caixa Galicia.

5-7 de maio de 2006

Celebrouse a XXI Festa do Viño de Betanzos, organizada pola Asociación de Colleiteiros de Betanzos, que deu comezo coa lectura do pregón a cargo do médico e escritor, D. Fausto Galdo. Foron moitas as persoas que participaron nesta festa de exaltación dos nosos viños. Na cata dos presentados a concurso resultaron gañadores, D. Benito Dopazo e D. José Doporto na categoría de viños tintos e Dª Ana Otero e Pedro Vilariño nos viños brancos.

PREGON DA FESTA DO VIÑO

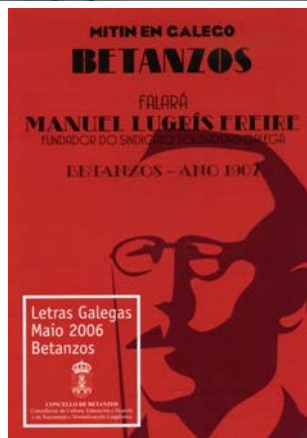
Excmo. Sr. Alcalde do Concello de Betanzos.

Betanceiros e amigos. Boas tardes.

En primeiro lugar teño que agradecer aos organizadores de esta Feira do Viño que me elixiran para este honroso encargo de pregoeiro, sen mais méritos que o agarimo que teño pola terra e o viño de Betanzos.

Erías

Graciñas a todos, estou abraiado pola responsabilidade, tentarei con humildade cumprir o encargo o mellor que poida.

Un dos principais persoeiros da historia medieval da miña terra de Viveiro, que se xunta cas mariñas de Betanzos por un vello e estreito camiño de arrieiros que atravesa as Serras da Bouzamaior e do Xistral, foi dona Constanza de Castro e Osorio, señora do Coto de Silán, da que o seu pasamento tivo lugar no ano de 1491, á vista de Viveiro, cando chegaba dunha longa peregrinaxe aos Santos Lugares. Morreu con sona de Santa e

César

foi soterrada no brazo dereito da igrexa de San Francisco, que ten a ábsida mais espelida das igrexas góticas de Galicia. Mais dun século despois, cando no ano de 1611 abriuse o seu sartego atoparon que o corpo estaba incorrupto, con recendo as mais perfumadas flores, confirmándose así o extraordinario da súa persoa. Atribúenselle á Beata Constanza de Castro cuxa festa celébrase o 14 de Xuño no calendario dos Frades Franciscos, varios milagres, entre eles a curación dunha señora veciña da parroquia de Galdo, á beira do río Landro, presa desde moza dunha enfermidade de artrite.

Dona Constanza era a viúva de Rui Díaz de Andrade, señor de San Pantaleón das Viñas que morreu como heroe na Guerra de Granada. Un seu fillo fundou a capela de Nosa Señora do Camiño, santuario chamado dos Remedios extramuros desta cidade de Betanzos. É sona que entre as batallas co infiel, as mesnadas de betanceiros e silanos repoñían as forzas con grandes cuncas de viño da terra de Betanzos, un viño mozo, fresco, saltador, espelido, cantareiro, rebuldeiro como unha muiñeira, viño repartidor de ledicias que non embouta o cerebro como dixo Xulio Cuns, porque de xeito puntual mentres durou a guerra, dúas veces no ano as carabelas brigantinas atracaban no porto de Motril levando grandes bocois de viño. Quero suxerir aos colleiteiros de Betanzos que tomen nota dos méritos que concorren na Beata Constanza de Castro para ser a santa patroa do viño da terra.

Son as viñas de Betanzos as mais setentrionais de Galicia, no dicir de don Ramón Otero Pedrayo, quen tiña o noso viño por fresco e agradable, e as únicas que restan nestas latitudes. É un viño cargado de historia con documentos que o avalan, mesmo no século XIV El-Rei Afonso XI firma privilexios e proteccións para o viño da Terra, o Licenciado Molina na «Descrición do Reino de Galicia», unha a xeito de historia de todos nos, a primeira que se fixo nesta irredenta Terra imprentada en Mondoñedo no 1550, refírese a Betanzos como terra de moito viño, tempo despois nos comezos do seguinte século foi Felipe III por mor dunha visita que fixo a Coruña quen dicta providións protexendo o viño autóctono, outro viaxeiro o Cardeal Xerónimo del Hoyo que fai unha xira por todo lo seu Arcebispado escribe unhas Memorias datadas no 1620 e lémbrese das viñas de Betanzos. Xa desde dentro de cidade, coido que é no 1768 por mor da fame e da peste, reclámaselle ao Concello desde o Hospital do Santo Antonio, que favoreza o cultivo da patata e arranque as vides, como recolle o meu amigo Carlos Manuel Fernández, ilustre médico betanceiro en varios traballos.

Betanzos ten vocación vinícola, loitou e logrou vencer as pragas que tentaron de agostar as viñas, coñécense epidemias como o oidium ou «cinza» no 1854, o mildiu ou «mera», a filoxera no 1907 e mais a «podre», todas fóronse vencendo ata chegar a hoxe, cando se cultivan uvas escoelleitas e ben tratadas coas que os viñateiros poden facer os mellores caldos: Uvas de «branco lexítimo» a modo dun Chardonay francés, contan que as trouxeron os monxes de Monfero. «Agudello» que son da familia do Godello de Valdeorras, unha uva autóctona galega, pode que restos dos acios que trouxeran os romanos, por que cada soldado romano que chegou a vella Gallaecia nas tropas de Caio Xuño Bruto, levaba na súa mochila un acio para plantalo; cultívase tamén algo de Palomino ou «Xerez» e algún Albariño, moito menos tradicionais nesta bisbarra. As uvas tintas son das chamadas Roibal e as «Serrádelo» semellante a Caña, que volveron a impoñerse, cando foron atacadas pola «podre» trocáronse por Mencía, mais resistente, aínda que con menos corpo e buqué.

Non sempre tivo o viño o mesmo valor lúdico e gorentoso que ten agora, de feito case toda Galicia foi unha viña incluso as miñas terras do Nordés onde o frío e mailo vento que sopra a cotío non son

garantes da boa colleita, facíase viño porque era un alimento mais, un aporte de calorías, barato e mais fácil de conseguir que a vitela, os peixes e os outros nutrientes. O viño facíase nas pipas de madeira nas que se deixaba a madre.

A costume pon no San Martiño 11 de Novembro, a data para probalo viño, a cata facíase pasándoo entre os dentes para evitar a acidez nos primeiros grolos. En ocasións e cando xa se esgotara a colleita do ano anterior ou estaba picada, tentábase de abillar antes de tempo, foi por iso que se inventou o «viño das castañas», feito a parte cas derradeiras uvas, as mais ruíns, co fin de bebelo a primeiros de

Outubro mentres non maduraba o viño da terra. Houbo preitos e controversias con mediación do Concello e mais do Gobernador Civil porque consideraban perigoso para a saúde beber este «viño verde», cunha sola fervedura, coida Xosé María Veiga Ferreira que a pesares das prohibicións seguiu a beber, sen que nos anais desta ilustre cidade lémbrese ningún accidente. Outra referencia as datas do viño novo, é a chamada «Festa dos alborotados», para festexar aos romeiros que viñan a festa da Nosa Señora do Camiño no mosteiro dos Remedios, moitos deles da bisbarra de Ferrol, abillábase o viño e a feira seguía unha xornada mais, o día de San Migueliño dos figos (29 de Setembro), catábase o viño novo corenta días antes do San Martiño, pode que a orixe fose a mesma nos dous casos.

Dentro da boa lóxica os viños ruíns de Galicia fóronse trocando por outros cultivos e solo quedaron aqueles que pola súa calidade ou función social merecía a pena de manter, entre eles o viño de Betanzos que segundo o estudio «Os viños de Galicia» de Xosé Posada andou a piques de desaparecer. Aló polos anos setenta, ben pola falta de calidade ou polo cultivo do lúpulo, perdéranse mais das metade das viñas que había nos tempos do Catastro do Marqués de la Ensenada. Mais este viño persiste porque é un viño sinxelo e agarimoso, fresco e de bo saber, limpo e sen lixos, que deixa bo corpo, é un viño mozo moi propio para parolar, comendo un pouco de xamón ou unha tortilla, e viño que se presta para a charla e as bromas ao fin do traballo, para compartir con amigos.

O costume de mostrar o ramo de loureiro cando se abilla unha pipa nova ven de lonxe, Alfredo Erias recolle no seu pregón unhas normas de protección do viño, e mais a orden de colocar o ramo de loureiro, naquelas bodegas que o venderan, datadas no 1591, coido que como noutras bisbarras preto de Santiago e na Barbanza o ramo de loureiro, era unha obriga, para que puideran cobrar as cargas e trabucos e dicir os impostos. O ramo foi quedando como aviso dos amigos e veciños, os entendidos palpan as follas para saber cantos días leva aberto o bocoi do viño, pasar a catalo gozando da compañía e das boas mantenzas propias das bodegas de Betanzos. Nalgunhas chegaron a embotellarse con etiquetas, poñendo o nome dos amigos como me conta Manuel Lousa que facía o seu pai.

A bisbarra de Betanzos goza de gastronomía propia, que sempre a distinguiu, a calidade e sinxeleza dos seus produtos andan nas coplas e ninguén que se prece de coñecer Galicia esquecerá os repolos de Betanzos, os grandes pementos vermellos, os tirabeques, a especial tortilla ca pataca cortada en miúdo e os ovos frescos e sabedores a medio callar, e que dicir da carne ao xeito de Betanzos, ese Xarrete asado na tarteira cun puntiño de graxa de porco, e as excelsas patacas douradas e feitas no mesmo prebe da carne. Dobre ración de patacas merece a maxistral e gorentosa mantenza. Lembro con morriña tardiñas de verán naquel patio que tiña o Edreira, aquí mesmo na rúa que pasa a beira deste edificio, feito para Arquivo do Reino de Galicia, na parede do fondal ringleiras de botellas valeiras, enriba do mantel de cadros verdes, gastados de mil lavados a tortilla pingando ovo e aceite, a ensalada de leituga raíña de maio, cos tomates gorentosos que estoupaban de maduros, e o viño branco cunha tinguidura de roseira, un punto ácido e sabedor que enche a boca, as papilas do gusto, a lingua e as fauces. A música soa de lonxe na pista do Rei Brigo, marabilla de merendas que xa non han volver.

En xaneiro de 1989 constituíuse o colectivo Brigantium co fin de coñecer diversos parámetros sobre da alimentación dos maiores na bisbarra de Betanzos, anos despois o estudio Euro-Nut amosaría como as singularidades das nosas mantenzas incluído o viño, fan de Betanzos unha das cidades ca alimentación mais equilibrada da Europa, teima de orgullo que se fai meirande cando no mesmo

estudio evidenciase que dentro da poboación da terceira idade non existen analfabetos, en Betanzos a escolarización total leva moitos anos, unha grande obra dos irmáns García Naveira.

Aquel viño da terra, entrañable e agarimoso, mais falto de gran calidade, é cousa doutros tempos. Desde hai varios anos as bodegas betanceiras están dotadas das derradeiras tecnoloxías: cubas de aceiro inoxidable nas que seguindo os consellos dos enólogos regúlase a temperatura e fermentase o viño no momento mais axeitado. Así temos no mercado uns viños limpos e nobres, con características organolépticas definidas, un viño digno, con recendos froiteiros na espera de acadar a Denominación de orixe. Parabéns a todos. Vou a finalizar cunhas verbas do admirado poeta Manuel María, Roi Xordo da nosa Irmandade dos viños de Galicia.

Quero rematar no nome de Deus e de Santa María
e de San Fuco o grande, que gran virtude había.
E que me dean viño betanceiro por don e regalía,
que eu non sei doutro viño que teña mais valía.
Fausto Galdo

Maio de 2006

Alumnos e profesores do Ciclo Superior de Información e Comercialización Turísticas do Instituto Francisco Aguiar elaboraron unha ruta turística temática sobre a vida e obra dos irmáns García Naveira. Iniciativa na que colaborou a Concellaría de Turismo.

Maio de 2006

Mediante un acordo entre a Tesourería da Seguridade Social e o Concello cedeuse provisionalmente o edificio do antigo ambulatorio ó Colexio Sagrado Corazón, mentres duren as obras de ampliación do colexio.

Maio de 2006

A Xunta de Galicia concedeu cinco novos cursos formativos para o centro municipal nas especialidades de xardiñeiría, fontanería, auxiliar de biblioteca e centros de documentación, técnicos en dietética e nutrición e axudante técnico en Protección Civil.

12 de maio de 2006

Na Sala Capitular do Concello foron recibidos polo Alcalde, D. Manuel Lagares os asistentes á *XIX Conferencia do Distrito 2210 do Rotary Internacional*, que se celebrou na nosa cidade.

César

Maio de 2006

O pescador brigantino, Jesús Fraga, gañou o Campionato provincial de Pesca de Salmónidos, título que xa conseguiu tamén nos anos 2003 e 2005.>

14 de maio de 2006

Dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios e coa organización da Concellaría de Cultura, Educación e Deporte, tivo lugar na Aula Municipal de Cultura a representación teatral da obra «O heroe» do escritor Manuel Rivas, que foi representada pola compañía *Sarabela Teatro*.

15 de maio de 2006

Dª Dionisia López Amado, unha das fundadoras do movemento *Madres de la Plaza de Mayo*, visitou a nosa cidade e foi recibida na Sala Capitular polo primeiro tenente de alcalde, D. Andrés Otero e os concelleiros D. Francisco Díaz e D. Xabier López. >

17 de maio de 2006

Dentro da celebración do Día das Letras Galegas, tivo lugar no Edificio Liceo a presentación da *XI Mostra Documental de Betanzos*, que este ano estivo dedicada ás orquestras populares. Acto seguido, na Aula Municipal de Cultura, presentouse o libro «Orquestras Populares das Mariñas», do que son autores Xulio Cuns Lousa e Xosé María Veiga Ferreira. A presentación correu a cargo do músico e periodista Xurxo Souto. O acto estivo amenizado polo cantante Sito Sedes acompañado de Ángel Brandariz. A organización correu a cargo da Concellería de Cultura, Educación e Deporte.

César

19 de maio de 2006

Na Aula Municipal de Cultura tivo lugar un concerto do grupo de cámara «Nueva Poesía» e «Dúo entre dos», que mostraron un percorrido pola lírica galega con especial dedicación a Lugo. O acto estivo encadrado dentro do programa das Letras Galegas, e foi organizado pola Concellería de Cultura.

20 de maio de 2006

Na Aula de Cultura tivo lugar a representación da obra «Non lle busques tres pernas ao alcalde», adaptación de Manuel Basoa, a cargo do Grupo de *Teatro Amistade*. A organización foi do *Grupo de Teatro Luzada* coa colaboración da Concellería de Cultura.

21 de maio de 2006

Dentro do programa das Letras Galegas tivo lugar na Aula de Cultura a representación da obra «O pazo», de Manuel Lugo Freire, a cargo da compañía *Teatro Artesano*. A organización correu a cargo da Concellería de Cultura, Educación e Deporte.

22 de maio de 2006

Con motivo da festividade de Santa Rita, patroa dos funcionarios da Administración Local, o Alcalde, D. Manuel Lagares, entregoulles insignias ós traballadores que se xubiláron neste ano que foron: Dª Concepción Carro Bellón e Dª Divina García Fuentes. Recibiron tamén un distintivo Dª María Purriños Aller, D. José Andrés Rey Orgeira, D. Antonio Carlos Naveira Placer e D. José Mª Vidal Moreira por levar vinte e cinco anos vinculados ó Concello.

22 de maio de 2006

Na Aula de Cultura representouse para os escolares a obra de títeres «Camiño de aventuras» de Jorge Rey, a cargo da compañía *Cachirulo Teatro*. A organización correu a cargo da Concellería de Cultura.

23 de maio de 2006

Organizado pola Escola Municipal de Folclore e a Concellería de Cultura tivo lugar na Sala de Usos Múltiples a conferencia didáctica «As formacións de música tradicional galega» pola historiadora e investigadora Dª Belén Mato Corral.

24 de maio de 2006

Na Aula Municipal de Cultura e coa organización da concellería de Cultura, tivo lugar a representación teatral «Da outra banda da ponte» de Francisco Pillado Mallor, a cargo da compañía *Casa Hamlet*.

24 de maio de 2006

Procedeuse ó derribo da churrería do Campo que estaba adosada á igrexa de Santo Domingo.

César

25 de maio de 2006

Na Aula Municipal de Cultura tivo lugar a presentación do libro «Vales Villamarín: obra completa», na que interviñeron D. José Domingo Vales Vía, no nome da familia de D. Francisco Vales Villamarín; D. José Luis López Sangil, presidente da Asociación Cultural de Estudos Históricos de Galicia e D. Alfredo Erias Martínez, director do Anuario Brigantino e editor da obra. A continuación a Coral Polifónica ofreceu un concerto.

26 de maio de 2006

Na Aula de Cultura representouse para os alumnos dos colexios do Concello a obra «Edelmiro II e o dragón Gutiérrez» a cargo da compañía *Teatro do Andamio*. A organización correu a cargo da Concellería de Cultura.

26 de maio de 2006

Dentro dos actos programados polo Concello con motivo das Letras Galegas presentouse no Edificio Liceo o libro titulado «Manuel Lugrís Freire: escolma de textos», elaborado pola Concellería de Xuventude e Normalización Lingüística. A presentación correu a cargo da concelleira desta área, Dª Concepción Valladares.>

27 de maio de 2006

Encadrado dentro do programa de actos elaborado polo Concello con motivo das Letras Galegas, desenrolouse o *IX Encontro de Bandas de Música*, coa participación das Bandas de Serra de Outes, de Narón e de Betanzos.

28 de maio de 2006

Organizada polo Club de Atletismo As Mariñas, celebrouse a *X Media Maratón Volta á Ría de Betanzos*, que contou con máis de 300 participantes de diferentes puntos de Galicia.

28 de maio de 2006

O *Grupo de Teatro do I.E.S. As Mariñas* representou na Aula de Cultura a obra «Os cravos de prata» de Nicolás Bela.

31 de maio de 2006

O Grupo de Maiores representou na Aula de Cultura de Caixa Galicia a obra «A visita da vella dama», en adaptación de Alberto Barreiro. Posteriormente celebrouse unha actuación do Grupo de Instrumentos Tradicionais.

1 de xuño de 2006

Presentouse no Edificio Liceo o programa «Música na pedra», organizado polas concellerías de Casco Histórico e Xuventude, que tivo lugar entre o 2 de xuño e 2 de xullo. Englobou cinco concertos nos que participaron Mutenrohi, Tom, Máis que Jazz, Pablo Bicho e Guadi Galego e Guillermo Fernández. A presentación correu a cargo do tenente de alcalde, D. Andrés Otero.>

3-11 de xuño de 2006

Ao longo destes días celebrouse a *II Semana de Comercio e Turismo «promociona Betanzos»* organizada pola Asociación de Comerciantes e Empresarios de Betanzos Centro Comercial Aberto (Acebe.cca) e o IES

Francisco Aguiar a través dos profesores e alumnos do Ciclo Superior de Información e Comercialización Turística. Tivo como obxectivo amosar Betanzos tanto ós betanceiros como ós visitantes cunha programación que incluíu rutas gastronómicas, actividades lúdicas e xogos, exposicións, rutas a pé e piragua ou en lancha polo Mandeo. Contaron coa colaboración da Xunta de Galicia, da Deputación Provincial, do Concello. O acto de presentación tivo lugar nunha excursión polo río Mandeo na «Diana Cazadora» e nel estiveron presentes a directora Xeral de Comercio, Dª Ana Rúa, o concelleiro de comercio, D. Andrés Otero, así como a presidenta de ACEBE, Dª Mercedes Rosende. >

Xuño de 2006

Neste mes o betanceiro, D. Carlos Álvarez Teijeiro, foi nomeado Director Xeral de Comunicación e Relacións Sociais da Comunidade Autónoma de Murcia. É licenciado en Ciencias da Información e doctor en Comunicación Pública pola Universidade de Navarra. Ata este momento exercía de profesor de Teoría da Comunicación da Universidade Católica «San Antonio» de Murcia e de Ética da Comunicación da Universidade Austral de Buenos Aires.

16 de xuño de 2006

Na Sala de Usos Múltiples tivo lugar a presentación da *IX Semana Internacional de Cine de Betanzos*, enmarcada dentro do IX Curso de Verán da Universidade da Coruña, dedicado ó produtor Pancho Casal. O acto estivo presidido polo Alcalde, D. Manuel Lagares e contou coa presenza do director de servizos de medios audiovisuais da Universidade da Coruña e director do curso, D. José María Paz Gago; o director xeral de comunicación da Xunta de Galicia, D. Manuel Fernández; o presidente da Comisión de Cultura da Deputación, D. Celestino Poza; D. Javier Carral, en representación de Caixa Galicia; D. Antonio Cortés, en representación de Gadisa, así como o propio homenaxeado, Pancho Casal.

17 de xuño de 2006

Organizado polo Centro de Educación Especial do Sagrado Corazón tivo lugar na nosa cidade o *VIII Maratón Urbano de Special Olympics*, que congregou a varios centros similares e asociacións de toda Galicia nun día de confraternidade.

César

César

20 de xuño de 2006

Presentouse no Edificio Liceo o *I Festival de Poesía Cidade de Betanzos*. O acto estivo presidido polo alcalde, D. Manuel Lagares e contou coa participación dos coordinadores Xavier Seoane e Miguel Anxo Fernán-Bello; o presidente da Comisión de Cultura da Deputación, D. Celestino Poza e D. Antonio Cortés, en representación da empresa Gadisa.

21 de xuño de 2006

O músico betanceiro Dani López presentou o seu disco «Un año de flautasía» e un documental titulado «Entre dos Noche» ambientado en Betanzos, producido por *Clack Produccións* e dirixido por Caamaño Castro.

Xullo-Agosto de 2006

Desenrolouse ó longo destes meses o programa de *Actividades Verán 2006*, elaborado pola Concellería de Cultura, Educación e Deportes que contou coa colaboración de Caixa Galicia. A oferta dirixida ós nenos, tivo diversas actividades, como talleres de psicomotricidade, de plástica, de radio, música, medio ambiente e roteiros deportivo-culturais. Completouse este programa coas *Noites de Cine* en distintos lugares do concello.

Xullo-Agosto de 2006

Ó longo destes meses rodouse en Betanzos e nos arredores a película «Abrígate» que dirixiu o galego Ramón Costafreda, sendo coproducida por *Continental*, a argentina *Polka* e *Oberón Cinematografía*.

Lucía Temeiro (El Ideal Gallego)

Enas

7-9 de xullo de 2006

Celebrouse a *IX Feira Franca Medieval*, que contou cunha ampla participación de tódolos cidadáns e unha gran afluencia de visitantes. As rúas da cidade, engalanadas para a ocasión, foron un marco incomparable do completo programa de actividades nas que destacaron as recreacións históricas como a expulsión dos leprosos, incendio da cidade, tributo das cen doncelas, torneo medieval... A feira deu comezo coa inauguración do Alcalde, D. Manuel Lagares e a lectura do pregón a cargo do historiador betanceiro Xosé María Veiga Ferreira.

PREGÓN DA IX FEIRA FRANCA MEDIEVAL

Ilmo. Sr. Alcalde. Revmo. Arcipreste de Xanrozo, rexedores da cidade, miñas donas e meus señores; veciños e forasteiros.

Hoxe é un día significativo para a cidade de Betanzos que volve revivir o mundo medieval, que está tan lonxe e tan presente. Mergullarémonos no tempo pasado, nun mundo máxico onde as lendas se fan realidade e a historia nos serve de guía nesta feira de cores e de sons ancestrais.

Vivir estes días en Betanzos é coller o túnel do tempo e aparecer nunha cidade encantada, nunha cidade intemporal, que se levanta da realidade e surca os aires da imaxinación.

Pero fagamos algo de historia. A Feira Franca foille concedida á cidade de Betanzos os primeiros días do mes de xullo de 1467 polo Rei Enrique IV. Establecíase unha feira franca anual de trinta días. Pero corrían daquela malos tempos. Os arredores da cidade estaban inzados de torres e castelos onde, protexidos polos señores aniñaban ladróns e xentes de mal vivir. Os roubos e secuestros eran cousa de cada día. A xente non se atrevía a viaxar. A isto, se lle engadimos que este foi un ano no que a Peste, enfermidade temible naquel tempo, campaba polos seus respectos, pódese dicir que esta primeira feira non foi moi boa.

Desde logo sen punto de comparación con esta de hoxe, onde hai xentes vestidas con ricas telas, onde todos sen excepción son señores, na que hai multitude de mercancías artesanais dun e doutro lugar... Así é que comparada con aquela primeira feira, esta é unha festa... unha Festa da Historia.

Ben, pois aproveitando a ocasión e co voso permiso, vou poñer a historia de festa. Iso si, que a cousa quede entre nós.

Teño un amigo, o Padre Trolas, que viviu dacabalo entre os séculos escuros da Idade Media e rematou xubilándose no convento de Xestoso, que ás veces cóntame algunhas cousas e aconteceres que pasaron naquel tempo.

*Non sei se serán mentira ou verdá
Polo nome do crego se saberá.*

Un acontecemento que a min me chamou a atención foi ese do Peito Burdelo, ou imposto das cen doncelas que levaban os mouros. En primeiro lugar hai que recoñecer que os mouros tiñan bo gusto, que sabían apreciar a beleza das rapazas da marca betanceira.

O máis sorprendente do asunto, creo eu, é que os ofendidos familiares escollesen delicadas ramas de figueira para arrearlles aos mouros, cando a nosa terra é boa produtora de impresionantes estacas de carballo, que podían medir cen espaldas sarracenas e quedar coma novas.

E a todo isto, ¿serían os mouros de verdade tan malos?

Contoume o meu amigo que en certa ocasión viran na cidade de Toledo a unha destas rapazas, xa co paso dos anos feita toda unha mulleronna que ía «coljada» do brazo dun morenazo, de nome Majarufa, e que lle falou así ao seu paisano:

*Desengánate Adefonso
non me deas o responso.
Para vivir con alejía
non hai como la morería.*

Erías

César

Outro episodio que chama moito a atención é o da queima da cidade, que segundo algúns apagouse co viño do país. ¡...!

¡Que loquería, habendo tanta auga na ría!

Imaxinádesvos por un momento a un dos nosos colleiteiros tirando o viño como se fose auga?

Non, o viño de Betanzos sempre se usou para apagar...si ¡para apagar... a sede dos betanceiros!

Tamén me contou o meu amigo que non fora Colón o primeiro en chegar a América, que disque fora un mariñeiro de Betanzos chamado Paio Formoso, a quen collera un mal aire cando pasara a Marola. Trouxera da súa viaxe moitas cousas anovadas, entre elas un produto moi curioso ao que lle chamaron pataca, co que os betanceiros fixeron a súa famosa tortilla.

Un dos máis agradecidos desta novidade gastronómica foi o Rei Enrique IV, quen concedeu a Betanzos o título de cidade a cambio da receta da tortilla, que posteriormente deu a coñecer no resto do seu reino para disfrute das xentes.

No Cartularium do Padre Trolas conservase unha copia da receta e do momento en que lle foi ofrecida ao Rei. A cousa di así:

*Con ovos, aceite, sal e pataca
unha comida sabrosa se saca
segundo sexa para lambón ou pistraca
pódese facer gorda ou fraca.*

*As patacas han de ser peladas
e en pequenas liscas cortadas,
na sartén de seguido metidas
e con pouco lume fritidas.*

*Con ovos en abundancia
de galiña de confianza
cunha cebola dándolle sustancia,
así teredes boa pitanza.*

*Haberedes botar sal con temor
e sendo no ovo moito mellor,
batendo todo cun tenedor
de seguro agradecerá ó meu Señor.*

*Todo ben mesturado debe quedar
cun testo de pota faise virar,
en pouquiño tempo se pode quitar
estou segura vos ha de gustar.*

O cartulario nárranos que:

*Cando o Rei probou o primeiro bocado
do sabor da tortilla quedou prendado
dudando se tal pracer non sería pecado.*

E de seguido falou así:

*Habémolo de pregoar no reino de Castilla
Que esta cidade non merece ser villa
Despois de cociñar esta rica tortilla.*

Erias

Erias

En fin, cousas da historia e do meu amigo o Padre Trolas.

Agora ánimovos a todos, xentes da bisbarra ou de fora dela, novos e vellos, grandes e pequenos, gordos e fracos, feos e guapos a participar desta Feira Franca Medieval, onde non haberá alcabala pero si bo humor, cordialidade, afecto, simpatía e moito que mercar e tamén moito que comer e beber.

Que teñades todos boa feira.

¡Viva a Feira Franca Medieval!

Xosé María Veiga Ferreira

1-15 de xullo de 2006

Puido contemplarse no edificio Liceo unha exposición de óleos do pintor Julio Creo Ramallo.

11 de xullo de 2006

Presentouse no edificio Liceo o programa de *Festactiva* elaborado pola concellería de Xuventude e Normalización Lingüística con actividades temáticas como alternativa de ocio para a xuventude e que se desenrolou entre o 14 e o 29 de xullo no Paseo da Tolerancia. O acto de presentación estivo presidido polo tenente de alcalde, D. Andrés Otero e tamén estiveron presentes un dos organizadores, D. Manuel Vicente e a concelleira de xuventude, Dª Concepción Valladares. >

Xullo de 2006

Desenroláronse ao longo deste mes traballos de limpeza da canle do río Mandeo a cargo da Demarcación de Costas de Galicia.

13 de xullo de 2006

O Alcalde, D. Manuel Lagares, inaugurou oficialmente o novo local da Oficina Municipal de Turismo, situada no lugar coñecido como *A Cueva* no Edificio Liceo. Estiveron tamén presentes a concelleira de turismo, Dª María Barral e o concelleiro de infraestruturas, D. Ramón García.

15 de xullo de 2006

Na Praza García Irmáns celebrouse un concerto da gaiteira Cristina Pato -no que se gravou tamén un vídeo- e o grupo folk *Mutenrohi*, organizado pola Concellería de Cultura, Educación e Deporte e patrocinado pola Deputación e Caixanova.

17 de xullo de 2006

Morreu Dª Manuela Martínez López, máis coñecida por Madre Rita no convento de clausura das Agustinas Recoletas. Contaba con noventa e nove anos dos cales oitenta e tres estivo no convento de Betanzos. Era moi apreciada na nosa cidade.

17-30 de xullo de 2006

Puido contemplarse no edificio Liceo unha exposición do artista gráfico argentino, Javier Vázquez.

18-23 de xullo de 2006

No Edificio Liceo abriuse ó público a exposición itinerante *Galidixital* que foi organizada pola Xunta de Galicia para mostrar o traballo de empresas e universidades galegas no sector audiovisual. O acto de inauguración estivo presidido polo Alcalde, D. Manuel Lagares e contou coa presenza do director xeral de comunicación audiovisual, D. Fernando Salgado.

César

César

20 de xullo de 2006

Tivo lugar a inauguración da *X Bienal de Pintura Balconadas* organizada pola Concellería de Cultura. Foron cento vinte e dúas as obras participantes, procedentes de todo o mundo, que quedaron penduradas dos balcóns do casco histórico da cidade. A presentación estivo presidida polo Alcalde, D. Manuel Lagares, acompañado do concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz, do director do certame, D. Jesús Núñez e o director executivo, D. Javier Meléndrez «Urza». O primeiro premio foi para o coruñés Alfredo Roldán, o segundo, para Gosia Trebacz, tamén da Coruña, terceiro para Sandra Domínguez de Ferrol e accésit para o estadounidense Steven Cusner. O premio por elección popular foi para o artista betanceiro, José Díaz Germade.>

Lucía Tenreiro (El Ideal Gallego)

21 de xullo de 2006

Nun acto celebrado no Centro Internacional de Estampa Contemporánea (CIEC) deuse a coñecer o gañador do *I Premio «Jesús Núñez»* instituído pola Deputación Provincial, que recaeu no gravador portugués David de Almeida, dun total de 255 obras presentadas. Concedéronse dous accésits, un á portuguesa Alexandra Barbosa e ó sevillano Wenceslao Robles Escudero. O acto estivo presidido polo presidente da Comisión de Cultura da Deputación, D. Celestino Poza que estivo acompañado polo propio Xesús Núñez e o concelleiro de Cultura, D. Francisco Díaz.

Torreclilla (La Opinión)

Xullo de 2006

Coñeceuse que a Xunta de Galicia a través da Consellería de Traballo concedera unha subvención para o emprego de 16 persoas co obxecto de realizar varias obras entre as que se encontra a rehabilitación do lavadoiro das Cascas.

23 de xullo de 2006

Celebrouse nas pistas anellas ó campo de fútbol García Irmáns o *I Trofeo Concello de Betanzos de Patinaxe de Velocidade*, no que participaron patinadores de toda España. A organización correu a cargo da Asociación Rabadeira, a Federación de Patinaxe e a Concellería de Cultura, Educación e Deporte.

25 de xullo de 2006

No Día de Galicia, tivo lugar a tradicional homenaxe da Corporación Municipal no cruceiro da Cruz Verde a todos os que deron a vida por Galicia.>

26 de xullo de 2006

Tivo lugar na igrexa de San Francisco un concerto de música barroca co título: «Les pellerines: a moda da peregrinación na Francia do barroco», a cargo do grupo *Resonet*. A actuación incluíuse dentro do programa do *Festival Vía Stellae*, que promoveu o Xacobeo e a Consellería de Innovación e Industria.

26-29 de xullo de 2006

Ó longo destes días desenvolveuse a *IX Semana Internacional de Cine de Betanzos*, que estivo dedicada ó produtor galego Pancho Casal pola súa traxectoria ó fronte de Continental. O evento contou coa participación de diversos profesionais relacionados co mundo do cine: Manquiña, Elina Luaces, Manuel Gutiérrez Aragón, Pepe Carabias, Xabier Villaverde, Fernando de Bustos, Paco

César

López Barxas, Berta Dávila, Deissem Ghanem, Pepe Nieto, Enrique Alcides, Pepe Coira, Ramón Costafreda, Rosalía Mera... así como o propio Pancho Casal. As conferencias e coloquios completáronse con varias proxeccións.

27 de xullo de 2006

Na Praza dos irmáns García Naveira celebrouse un concerto a cargo do grupo vocal *Tempo*, que presentou o seu traballo «Bien Montao». Foi patrocinado pola Deputación Provincial e Caixanova.

Xullo de 2006

A finais deste mes as fontes de Diana Cazadora, San Francisco e da Ponte Vella deixaron de botar auga. O motivo foi a seca do verán, que motivou ademais moitas queimas de monte en Galicia.

Xullo de 2006

A Concellería de Comercio do Concello realizou unha campaña de promoción do distrito San Roque, coa edición de folletos cun mapa do distrito e a situación dos establecementos e as súas características.

Agosto de 2006

O Ministerio da Vivenda, o Instituto Galego de Vivenda e o Concello a través da Concellería de Urbanismo, Vivenda e Casco Histórico abriron a terceira fase de axudas para a rehabilitación de vivendas no casco histórico. En total concedéronse 165.000 € para a rehabilitación de quince proxectos e 90.000 € para urbanización e mellora do casco histórico.

2 de agosto de 2006

O conselleiro de Medio Ambiente, D. Manuel Vázquez e o alcalde, D. Manuel Lagares asinaron un convenio para a mellora do sistema de captación e tratamento de auga potable. Unha inversión de millón e medio de euros para a instalación de colectores, construción de depuradoras e estacións de bombeo en Piadela, Guiliade e Requián.

4-6 de agosto de 2006

Celebrouse o *I Festival Internacional de Poesía de Betanzos*, no que participaron poetas de todo o mundo, entre os que estiveron: María Victoria Atencia, Antonio Colinas, Juan Carlos Mestre, Bernardo Atxaga, Casimiro de Brito (Portugal), Ángela García (Colombia), William Cliff (Belgica), Ángela García (Colombia), Lasse Söderberg, Francesc Parcerisas, Luz Pozo, Abdul Hadi Sadoun (Iraq), Farruco Sesto (Venezuela), Conceição Lima (São Tomé e Príncipe) e Salvador García Bodaño, Xosé María Álvarez Cáccamo, Emilio Arauxo, Xavier Baixeras, Lino Braxe, Luís González Tosar, Miguel Mato Fondo, Gonzalo Navaza, Olga Patiño, Anxeles Penas, Claudio Rodríguez Fer, Ana Romaní e

César

Erias

Cesáreo Sánchez Iglesias. Publicouse un libro con poemas dos participantes e realizáronse varios recitais de poesía, un deles na Aula Municipal de Cultura que contou coa participación da bailarina Branca Novoneyra, outro no CIEC e na Diana Cazadora polo río Mandeo. O día de clausura realizouse unha homenaxe a Xulio Novoneyra, e como peche do festival tivo lugar un concerto de Amancio Prada na Praza da Constitución.

O Comité organizador do festival estivo composto polos tamén poetas: Miguel Anxo Fernán Vello, Luciano Rodríguez, Xavier Seoane e Xulio L. Valcárcel, que contaron coa colaboración da Delegación de Cultura do Concello, da Deputación da Coruña, Consellería de Cultura da Xunta de Galicia, da Fundación Caixa Galicia e da empresa Gadisa.

13 de agosto de 2006

No convento de San Francisco celebrouse o tradicional *Concerto Cidade de Betanzos*, coas actuacións da Agrupación Carlos Seijo, Coral Polifónica e Banda Municipal de Música.

14 de agosto de 2006

Na Praza da Constitución, o Alcalde, D. Manuel Lagares, coroou á Raíña das Festas, a fermosa moza brigantina, Marta Mata Ares. Seguidamente, desde o balcón da Casa Consistorial, tivo lugar a lectura do pregón, que este ano correu a cargo do poeta coruñés, Xavier Seoane.

Este acto representou o comezo oficial das festas que este ano contaron con novidades como o concerto de Manu Tenorio, do grupo La Unión ou a representación a cargo do Círculo Lírico de Galicia da zarzuela «La verbena de la Paloma».

César

Pregón das Festas

Excelentísimas autoridades, benqueridos cidadáns de Betanzos, raíña das festas, mozas e mozos acompañantes: As cidade que teñen nobreza non necesitan defensa. Mais sempre está ben recordar a plenitude histórica, artística e social dunha cidade, e isto acadouno un escritor e viaxeiro de grande cultura, Eduardo Blanco Amor:

«Betanzos, entre sus siglos, sus horizonte, sus ríos y su contigua mar, nos pone entre los dedos la primera y nunca acabada pulsación del espíritu secular de nuestra raza de labranzas y navegaciones, que no hizo diferencias entre los surcos oceánicos y los del arado en sus modos de transitar la historia».

César

Agro e mar. Urbe de natureza privilexiada. Barcas «sobre lo mar» —como cantou hai breves días Amancio Prada nesta mesma praza- pero tamén marismas, viñedos e unha poderosa xeórxica nos vales e nas montañas circundantes. Arte e Historia. Cultura e vida. Iso é Betanzos.

Por iso, nun mundo tan conflitivo coma o noso, un non tería inconveniente en solicitar, nos foros pertinentes, que Betanzos, que foi cabeza do Antigo Reino e nobre provincia, fose celebrada como unha pequena *polis* platónica, coma modelo dunha República Ilustrada e Mariñá que propagase a liberdade e a cordialidade, a nobreza do espírito e a ledicia de vivir que sempre a acompañaron.

Pero ese pasado ilustre demanda de nós elevadas miras. Sexamos, pois, responsábeis. Se os antergos nos legaron esta xoia, teñamos o xesto moral de deixar aos nosos fillos unha cidade moderna nos seus modos, dinámica na creación de riqueza e benestar e aberta ás xenerosas liberdades. Medremos en beleza e bo vivir. Juan Ramón Jiménez, falando da rosa, escribiu, malia a súa brevidade, un dos máis belos poemas que eu coñeza:

«No le toque ya más,
que así es la rosa»

Porque, que poderíamos facer para mellorar unha rosa? Como outorgarlle máis aroma, máis beleza, máis cor? Existe unha superior arquitectura, unha espiral máis nobre, unha presenza máis sedutora? Se isto é así, pousemos as nosas mans no territorio coa sabedoría que o poeta nos demanda. O paraíso non pode ser perturbado. Sexan, o Mendo e o Mandeo, ríos simbólicos dun paraíso *real*, palpábel ás mans.

Porque o noso mundo, en non sempre ponderada globalización, debe harmonizar a urbanización, o industrialismo e a modernización crecentes cunha civilizada integración no contorno. E isto é responsabilidade de todos. Cando as forzas destrutivas operan, como a man cainita que estes días calcina como unha peste orquestrada os nosos bosques, un fondo sentido de responsabilidade debe emanar da sociedade civil, da clase política e das elites económicas, sociais e culturais... Creemos entre todos un urbanismo elocuente, unha territorialidade de excepción, unha modélica civilidade. Shelley

falou de que a beleza é verdade e a verdade é beleza. Fronte á crise dos valores ilustrados, o devalo dos dereitos humanos e a perda de referentes cívicos e solidarios que creou o mellor espírito europeo desde que Grecia e Roma nos fundaron, sosteñamos o alento do máis lúcido Humanismo. Fagamos renacer o Renacemento. Ilustremos a Ilustración.

Pero hoxe é día de festa. Non nos poñamos, pois, profesorais. É tempo para gozar e relaxarse, para comer e beber, para amistar e para amar... e isto me trae o recordo das fermosas rapazas betanceiras coas que eu bailei cando viña mocear a estas terras, aí!, a fins duns setenta que xa alá van, coa saudosa consciencia de que encontraron mozos betanceiros máis afortunados ca min, mentres soaba aquela fermosa canción, «A casa do sol nacente», de Eric Burdon, ou aqueloutra de «Coa súa branca palidez», de Procol Harum, e as luces da sala, como as estrelas que axiña sairán nesta noite, bulían na escuridade, facéndonos agardar a chegada das «lentas» e dun sempre propicio «agarrado»...

Que por certo, onde estarán, aquelas rapazas? Que foi delas? Quizais estará algunha, agora, nesta praza? Serán xa nais doutras rapazas tan fermosas coma elas? Estarán, esas fillas e fillos, entre estas damas e acompañantes?

Le temps s'en va, meus amigos, *le temps s'en va*... Mais, se así ha de ser, que alomenos se vaia aquí, nestas terras de Betanzos, coa festa a rebordar, baixo esta luz que Cunqueiro comparaba coa do veneciano Tintoretto. Que aínda o mes pasado, cando retornei á cidade alemá de Dresde, tan destruída na Segunda Guerra Mundial, puiden ver, como unha perla viva, a *Venus durmida*, do gran Giorgione, outro excepcional veneciano. Pois ben, esta cidade que vostede, Señor Alcalde, ten a ben rexe, seméllaseme, deitada entre ríos, coa súa beleza incuestionábel e a súa singular arte de vivir, a esa criatura adormecida que tan ben simboliza o Amor, a plenitude, a serenidade. Porque a luz de Giorgione é tamén a de Betanzos. Hai nela a alegría da peluxe dos pexegos maduros e a melancolía das vides outonais. Por iso, ao contemplar ese cadro, non puiden deixar de dicirme: vista tanta beleza, xa un pode morrer en paz.

Claro que todos anhelamos que ese doloroso momento se retrase. Todos queremos vivir. Todos desexamos mil primaveras máis para nós e para a nosa cidade. Aínda que, na consciencia de que ese día chegará, un ponse a matinar, a imaxinar... E o que soña, entón, é que, se un ha de morrer, que alomenos o enterren como a don Fernán Pérez de Andrade, o Bo.

Porque, queridos amigos, un non pode deixar de soñar con repousar un día os pés fatigados de facer camiños en dous fieis e amigábeis cans, sosténdose no alto por amor do xabaril e do oso en misteriosa harmonía animal. E imaxinar que a alguén, nese intre, lle dese por tocar o corno de caza, se é que non a gaita, para que entón Betanzos -como o Castroforte de Baralla de *A saga fuga de J.B.* de Torrente Ballester- coas súas rúas e prazas, poida, por arte de maxia, elevarse no ar, mentres os mariñeiros, artesáns, taberneiros, labregos e xentes todas de Betanzos comezan a flotar... e as leiteiras que viñan

César

nas antigas mañás polos camiños dos fermosos montes veciños, e o Rei Brigo, e os irmandiños do vello tempo en armas, e os gremios antigos, e aquel romántico e provincialista que foi Ramón Faraldo, e os alzados da Independencia para amosar que a dignidade e a liberdade son sempre irrenunciábeis, e os republicanos represaliados no 36 por un rancor que nunca debera volver asomar, e as mulleres que antigamente collían a auga na fonte de Diana Cazadora, e as mazarocas de millo que se penduraban nos balcóns desta inesquecibel arquitectura popular, e as tabernas do ramo, e levando tamén con nós o Pasatempo, e a Coral Polifónica, e a Banda, e o Museo das Mariñas, e os globos que desde 1814 se lanzaron nestas estreladas noites de verán, e sen deixar abandonada nin unha soa das barcas que desde 1889 remontaron os Caneiros río arriba até a fondura das fragas...

En fin, señor rexedor e queridos amigos, levando non nós polo ar a bordo da cidade flotante ou nave ou globo ou o que for, todo o que constitúe esta cidade onde o lecer é unha realidade e o vivir unha arte, e tendo a Uxío Novoneyra á proa da nave, e a Xesús Núñez gravando un simbólico mascarón con forma de porco bravo e, por suposto, co navío celeste ben avituallado de canastos coas canónicas tortillas, e cos caldos brancos e tintos do país, e co pan betanceiro, e cos seus pementos e outras moitas delicatesen da súa sabedoría gastronómica... para poder, entón, como a arca de Noé ou o globo de Xulio Verne, largas amarras, até perdérmolos nos ceos de luz da Vía Láctea, navegando noite adentro, máis aló que os mariños de Colón e os enxeñeiros da Nasa, bogando sen descanso polos ceos até chegar á terra prometida da outra banda para alí, unha vez desembarcados, nun lugar que semella un paraíso entre dous ríos, atopármolos co abraio de que a nova terra encontrada non é outra que este castro, esta croa, esta praza, esas galerías, esas campás, ese fermoso café, eses acolledores soportais, esas rúas que descende ás ribeiras, esas andoriñas que aniñan nas balconadas do río, eses irmáns García Naveira sinalando coa man o vento do futuro e da esperanza...

De tal modo que, sorprendidos, non poidamos senón despertar. Despertar porque o soño, de novo, está cumprido. Porque temos aquí, como Ulises ao retornar a Ítaca, a terra que soñabamos. Porque para enseñoreármolos do paraíso non precisabamos ter viaxado máis alá. Só cumpría mirar darredor. E tocar. Tocar deslumbrados o que temos da maneira en que Juan Ramón Jiménez nos ensinaba. Sen que nos quede, entón, outro acometido que desexar que os deuses do lugar sexan xenerosos con nós para podermos despertar durante moitos anos, moitos días ao milagre. Ao milagre das Mariñas. Ao milagre de vivir en Betanzos.

Quizais, meus amigos, teñamos entón a revelación de que a Venus Durmida despertou. E que Marte, o deus da guerra, tan presente por desgraza nos nosos tempos, fuxiu avergoñado. De modo que a festa, a festa verdadeira, a festa rachada, poida novamente comezar.

Por tanto, Señor Alcalde, benqueridos cidadáns, raíña, mozas e mozos acompañantes, amigos todos e mocidade en frol das Mariñas que sodes a semente do mañá, saúde a todos. A festa comezou. Que a ledicia e o amor vos acompañen. E *Deus fratesque galiciae*, irmáns.

E moitas, moitas grazas.

Xavier Seoane

César

César

14 de agosto de 2007

Fíxose entrega dos premios *Garelos 2006* que foron os seguintes: En Cultura, ó investigador, creador da revista «A Xanela» e colaborador do anuario brigantino, D. Xesús Torres Regueiro; en Deporte, ó Club de Atletismo «As Mariñas»; en Industria, Comercio e Creatividade, á empresa Disa Consulting. O artista betanceiro José Valentín recibiu o Premio Popular da *X Bienal Balconadas*, na que tamén recibiron premios os seguintes artistas: 1º) Alfredo Roldán Sánchez; 2º) Malgorzata Trevacz; 3º) Sandra Domínguez Marcote; accésit a Steven Jay Cushner

15 de agosto de 2006

Na Praza da Constitución tivo lugar o acto de coroamento da Raíña Infantil das Festas, a fermosa rapaciña Bibiana Mallón Freire, que recibiu a coroa de mans do alcalde, D. Manuel Lagares. Acto seguido, Antonio Fraga Quintana deu lectura ó Pregón Infantil.

Función do Voto (16 de agosto)

SEÑOR SAN ROQUE

De novo eu, na representación do pobo de Betanzos, manifesto o desexo de adicarche o mellor das nosas festas e agradecerche a Túa mediación en momentos difíciles, cando a peste nos asolaba e necesitabámos axuda e auxilio. Pasaron da Túa xenerosa axuda casi seiscentos anos e o paso do tempo non borra a nosa gratitude pola solidariedade e o altruismo que nos dispensaches.

César

Hoxe seguimos a necesitar que se solucionen problemas que afectan a tódolos cidadáns polo que, sigue vixente a nosa permanente petición dos Teus recursos e dos Teus auxilios. O Mundo estase a desangrar en varios continentes con guerras inexplicables e que, soamente, pola soberbia e as desmedidas ambicións humanas se manteñen. O triste é, que as vítimas son sempre o máis débiles -nenos, anciáns, persoas humildes, familias enteiras- mentres que os que planifican esas inxustificadas guerras, non se ven afectados nas súas carnes por tan terribles consecuencias. Traslada a necesidade de diálogo ós moitos conflitos, entre os que sinalo como máis significativos os do Líbano, Palestina e Sudán e que a Paz e a Fraternidade, substitúan para sempre os combates e as guerras que deixan a desolación en todos e, de xeito especial, nas familias que perden ós seus seres queridos.

Temos outras situacións delicadas que me gustaría que se correxisen: as mortes nas augas dos mares de persoas que buscan mellorar a súa situación e dos seus familiares, e que non dubidan en arriscarse en embarcacións pouco seguras para cruzar os mares e océanos cas súas familias. Moitas veces non poden contalo e, noutros casos cando o fan, non poden integrarse nas sociedades máis desenvolvidas que buscan. Sería bo que as desigualdades entre o norte e o sur, se reduxesen e as enormes diferencias entre as posibilidades entre países desenrolados e os do Terceiro Mundo, se acortasen para que todos poideran ter unha vida digna no seu medio natural.

Por outra banda en España, divisase a posibilidade de rematalo terrorismo despois de moitas décadas negras. Facilita a Paz e que a palabra e o diálogo, sexan o medio de resolución dos conflitos. E dende logo, sigue a protexer de xeito especial ós nosos maiores, que tanto sudor e traballo aportaron para construíla sociedade que hoxe temos. E tamén ós nenos, os máis humildes e a todos aqueles que están en situación máis necesitada polas súas especiais circunstancias persoais e sociais e conduceos pola senda mellor para que poidan ter unha vida digna e na que poidan desenrolar as súas xustas aspiracións. Señor San Roque: ilumina a tódolos gobernantes do mundo para que o noso efímero paso por esta vida, non teña tantas loitas e sobresaltos. Protexe a tódolos cidadáns e, de xeito especial, ós betanceiros que siguen a crer en Tí como persoa capacitada para socorrernos, axudarnos e darnos ánimos cando máis o necesitamos. Como sei que seguirás a facelo, douche as máis expresivas grazas no seu nome ó tempo que espero que no futuro poidamos reconfortarnos por ter un mundo máis xusto, solidario, dialogante e respetuoso. Que así sexa.

Manuel Lagares
Alcalde de Betanzos

César

16 de agosto de 2006

Às doce da noite ascendeu o Globo de San Roque, que realiza a familia Pita. O numeroso público asistente puido contemplar como subía ó ceo de Betanzos co tempo xusto, antes de caer unha importante tromba de auga.

Erias

17-30 de agosto de 2006

Puido contemplarse no Edificio Liceo unha exposición de pintura de Manuel Gandullo, que levaba por título «Betanzos en acuarelas».

18 e 25 de agosto de 2006

Como é tradicional, foron moitas as persoas e barcas que subiron río arriba polo Mandeo para achegarse ó campo dos Caneiros. Contouse cun amplo dispositivo de seguridade e editáronse folletos con recomendacións para disfrutar da romaría respectando a tradición.

César

Agosto de 2006

A empresa *Emesa*, que se asenta no polígono industrial de Coirós, e o Concello, a través da concellería de Formación e Comercio, asinaron un convenio de colaboración na formación de trinta demandantes de emprego cun taller de caldeireiría.

31 de agosto de 2006

Pechou as súas portas o *Hotel Los Ángeles*, o máis antigo da cidade, que fora inaugurado no ano 1966. Foron moitas persoas coñecidas as que durmiron aquí, xa que ó longo de moito tempo foi o único existente na cidade.

1-15 de setembro de 2006

Puido contemplarse no Edificio Liceo a mostra «Granell en papel», un recorrido pola obra deste mestre do surrealismo. A exposición surxida da colaboración entre Caixanova e a Fundación Granell de Santiago presentouse en Betanzos pola colaboración da Deputación e a Delegación de Cultura do Concello.

Setembro de 2006

Deron comezo as obras de peonalización da Rúa do Castro, consistentes na eliminación das beirarrúas e renovación da pavimentación con pedra granítica.

8 de setembro de 2006

Celebrouse a tradicional romaría da Virxe dos Remedios coa asistencia de milleiros de persoas de Betanzos e comarca.

Setembro de 2006

Ampliáronse as instalacións veciñais de Guiliade coa adquisición dun terreo, contiguo á pista polideportiva, polo Concello.

16 de setembro de 2006

O club de baloncesto Santo Domingo celebrou o seu 25 aniversario cunha exposición de fotografías e documentos no Edificio Liceo, onde se recollen moitos dos momentos importantes desta institución deportiva e dos seus integrantes.

Setembro de 2006

Coñeceuse pola prensa que o ciclista brigantino, Juan Mourón asinara como profesional no club ciclista «Karpin Galicia».

21 de setembro de 2006

Restos do furacán «Gordon» achegáronse a Galicia neste día ocasionando algúns danos como cortes de luz e caídas de árbores. Un dos prexudicados foi o pino da Avenida de Castela, ó que foi preciso talar para evitar males maiores.

26 de setembro-21 de outubro

Veu desenrolándose ó longo destes días as xornadas de recuperación da memoria histórica Sombras na memoria: A represión franquista en Betanzos, organizadas pola Asociación Cultural Eira Vella, que contou coa colaboración do Concello a través da Concellería de Xuventude e Normalización Lingüística. Realizáronse varias charlas-coloquio nas que participaron D. Xesús

Veiga

Erias

Erias

Torres, D. Alfredo Erias, D. Dionisio Pereira, D. Eliseo Fernández, D. Andrés Beade, D. Tomás López González e D. Juan Fuentes. Proxectáronse varias curtametraxes e películas e remataron cun roteiro polos lugares máis significados da represión franquista nos que se leron poemas e interpretaron pezas musicais a cargo de Eva Otero e de Xosé Taboada.

Veiga

29 de setembro de 2006

Na Sala de Conferencias do Edificio Liceo presentouse o nº 28 do *Anuario Brigantino*. O acto estivo presidido polo alcalde, D. Manuel Lagares, a quen acompañaban D. Antonio Lagares en representación da Deputación Provincial, o concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz, así como o director da publicación, D. Alfredo Erias. A presentación correu a cargo do profesor de literatura da Facultade de Filoloxía da Universidade da Coruña, D. Luciano Rodríguez.

30 de setembro de 2006

Celebrouse na Eira Vella a *Festa do Viño Mosto*, que levaba 22 anos esquecida. A Comisión de Festas da Asociación de Veciños contou coa axuda das asociacións xuvenís de Betanzos que participaron na elaboración do viño que foi repartido entre os asistentes.

Outubro de 2006

Coñeceuse pola prensa que unha casa do lugar de Tellada en Piadela fora premiada como mellor vivenda unifamiliar nos premios de arquitectura da Fundación Juana de Vega. Os motivos para o premio foron o deseño e a integración da obra no entorno natural.

3-8 de outubro de 2006

Desenrolouse no Edificio Liceo o Festival Internacional de Títeres organizado polo consorcio As Mariñas, no que participaron os seguintes grupos: *La Gaviota* (Madrid), *Kristall Puppeters* (Kenia), *Sala Yago* (Galicia), *Hugo e Inés* (Perú), *Asomados y escondidos* (Arxentina), *Cristóforo Colombo* (Arxentina), *Raphael Müller* (Alemaña), *Mamulengo Presepada* (Brasil) e *La enana naranja* (Euskadi). Poido contemplarse, así mesmo, unha exposición titulada *Títeres de Asia*.

4 de outubro de 2006

Visitou os colexios da cidade o delegado da Consellería de Educación, D. Pedro Armas que estivo acompañado polo alcalde, D. Manuel Lagares e o concelleiro de educación, D. Francisco Díaz. O

César

obxectivo da visita foi a necesidade de subsanar deficiencias no patio do colexio Vales Villamarín e mostrar a necesidade do novo colexio de educación infantil.

Outubro de 2006

Desenrolouse ó longo deste mes no Centro de Xuventude as *Xornadas de Iniciación á Micoloxía*, organizadas pola Concellería de Xuventude e Normalización Lingüística e impartidas polo licenciado en farmacia, D. Carlos Gómez.

María Teresa Garea

10 de outubro de 2006

Na sede do Parlamento Europeo en Bruxelas tivo lugar a inauguración da mostra de pintura «Xente no Camiño» de Alfredo Erias. Foi promovida polo europarlamentario D. Antolín Sánchez Presedo (a quen axudou a Fundación Galicia-Europa), correndo coa organización e patrocinio a Deputación Provincial da Coruña, representada por D. Celestino Poza Domínguez, Presidente da Comisión de Cultura. Presidiu o acto o Presidente do Parlamento, D. Josep Borrell Fontelles, asistindo moita xente (entre ela un amplo grupo de betanceiros, co Alcalde D. Manuel Lagares á fronte), así como numerosas autoridades.

13 de outubro de 2006

Dentro dos actos celebrados con motivo do centenario da Real Academia Galega, conmemorouse o 99 aniversario do mitin de Manuel Lugrís Freire en Betanzos, o primeiro que se fixo en lingua galega. Con

César

Veiga

tal motivo deuse lectura pública do mesmo por parte dos membros da Real Academia no palco da música. Amais dos académicos, presididos por D. Xosé Ramón Barreiro, participaron no acto o vicepresidente da Xunta de Galicia, D. Anxo Quintana a conselleira de cultura, Dª Ánxela Bugallo e o alcalde de Betanzos, D. Manuel Lagares.

14 de outubro de 2006

Tivo lugar na Praza do Campo unha concentración de vehículos antigos da marca *Mercedes Benz*, trinta modelos chegados desde varios puntos de España.

César

17 de outubro de 2006

Inaugurouse na Sala de Mostras do Edificio Liceo, dentro do Festival de fotografía *Olladas 06* organizado pola Deputación Provincial, a exposición *Arquivo Pacheco Vigo*, con fotografías de Vigo realizadas por distintas xeracións de fotógrafos da familia Pacheco. No acto estiveron presentes o presidente da Deputación, D. Salvador Fernández Moreda, o presidente da Comisión de Cultura, D. Celestino Poza e o Alcalde, D. Manuel Lagares.

Outubro de 2006

Coñeceu pola prensa que a betanceira e colaboradora do Anuario, Dª Carmen López Villasol recibiu unha mención honorífica nos premios internacionais *redELE* (rede electrónica e didáctica do español como lingua estranxeira), convocados polo Ministerio de Educación.>

Outubro de 2006

A profesora do Centro de Estampa Contemporánea de Betanzos, Anne Heyvaert foi seleccionada para participar nunha exposición internacional que se celebrou en París ó longo deste mes.

18 de outubro de 2006

No Edificio Liceo reuníronse co alcalde, D. Manuel Lagares, e o concelleiro de infraestruturas, D. Ramón García, técnicos e responsables de Costas do Estado e Augas de Galicia. O motivo foron as continuas inundacións sufridas no presente mes, coincidindo con días de fortes choivas, en distintas zonas da Ribeira, Malecón e rúa da Fonte de Unta.

27 de outubro de 2006

Organizado pola Concellería de Cultura tivo lugar un concerto de *The John Powell Singers* na igrexa de Santo Domingo.

1 de novembro de 2006

Celebrouse a tradicional Feira de Santos á que asistiron varios miles de persoas da comarca. Os produtos estrela neste día, como é habitual, foron as flores, as noces e as castañas.

3-13 de novembro de 2006

Puido contemplarse no Edificio Liceo a exposición «Mozart e o mundo da música», organizada pola Concellería de Cultura.>

3 de novembro de 2006

No Pleno do Concello deste día aprobouse eximir do pago da factura da auga a cincuenta familias con escasos recursos.

16 de novembro de 2006

O alcalde, D. Manuel Lagares e o concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz presentaron no Edificio Liceo o proxecto dunha orquestra de cámara «Camerata Brigantina». No acto estivo presente o director do proxecto, D. Florian Vlasi.>

18 de novembro de 2006

O Concello de Betanzos representado polo tenente de alcalde, D. Antonio Lagares asinou un convenio de cooperación, para a asistencia médica dos emigrantes, co Centro Galego de Bos Aires, representado pola súa presidenta, Dª Beatriz Lagoa.

María Teresa Garea

21 de novembro de 2006

Na Sala Capitular do Concello foron recibidos polo alcalde, D. Manuel Lagares e o concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz, representantes da universidade e da ferigresía de Gondomar (Portugal).

25 de novembro de 2006

Con motivo do *Día Internacional para a Eliminación da Violencia contra as Mulleres* deuse lectura diante da Casa Consistorial, a cargo da periodista betanceira, Dª Lucia Tenreiro, dun manifesto elaborado polo Consorcio das Mariñas. No acto estiveron presentes representantes dos distintos grupos políticos municipais.

28 de novembro de 2006

O conselleiro de Medio Ambiente, D. Manuel Vázquez, e o alcalde de Betanzos, D. Manuel Lagares asinaron un convenio de colaboración para a dotación de medios para a conservación e mantemento de espazos naturais no concello, polo que se subvencionou un vehículo tractor, con brazo desbrozador.

29 de novembro de 2006

Nas instalacións do Instituto Francisco Aguiar de Betanzos presentouse o programa educativo «Diálogo coa escola». O acto contou coa participación da presidenta do Parlamento de Galicia, Dª Dolores Villarino, o vicepresidente segundo, D. Jaime Pita e do vicepresidente de Caixa Galicia, D. Andrés Fernández, ademais do director do centro, D. Xosé Manuel Montero. No acto un grupo de alumnos plantaron a «Arbre do diálogo», un dos 800 carballos que se distribuíron entre os centros educativos de Galicia.

Novembro de 2006

O xornalista betanceiro, Ignacio de la Fuente gañou o premio ó mellor blog en español nos *Premios Internacionais BOBs 2006*.

Novembro de 2006

O escritor betanceiro, Xosé Luis Sobrino presentou os poemas do seu libro «Lendario Acibeche» no Centro Galego e no Centro Andaluz da Habana.

Novembro de 2006

Coñeceuse pola prensa que o escritor e concelleiro de urbanismo betanceiro, D. Xabier López, quedou finalista no premio de narrativa patrocinado pola Deputación Provincial «Torrente Ballester» coa obra *Alta comedia*.

1 de decembro de 2006

A partir deste día e ata o mes de xaneiro desenrolouse o *Programa de Festexos do Nadal* organizado polas delegacións de Cultura, Deportes e Servizos Sociais e a Delegación Municipal de Festexos, que contaron coa colaboración de diferentes asociacións e colectivos da cidade. O programa editado foi ilustrado cun debuxo de Carla Blanco Miraz do Colexio Vales Villamarín, que resultou gañadora do concurso de Carteis de Nadal organizado polo Concello.

4 de decembro de 2006

O alcalde, D. Manuel Lagares e o concelleiro de infraestruturas, D. Ramón García, presidiron o acto de inauguración do alumado artístico instalado nos edificios e monumentos máis destacados da Praza dos Irmáns García Naveira.

12 de decembro de 2006

Celebrouse no Edificio Liceo unha reunión de viticultores, responsables técnicos e políticos para impulsar a ampliación territorial do *Viño da Terra de Betanzos*, organizado polo Consorcio das Mariñas e a Axencia Galega de Desenvolvemento (Agader). O acto contou coa presenza do conselleiro de medio Rural, D. Alfredo Suárez Canal, de alcaldes englobados no Consorcio das Mariñas e do alcalde de Betanzos, D. Manuel Lagares. Así mesmo no Edificio Liceo e organizada tamén polo Consorcio das Mariñas inaugurouse a exposición itinerante de fotografía titulada *As mil caras da emigración*, que recollía momentos da emigración na comarca. A exposición contou coa colaboración do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e a Secretaría Xeral de Emigración.

14-17 de decembro de 2006

Celebráronse as *Xornadas de lembranza da memoria histórica* organizadas pola Agrupación Socialista de Betanzos. Con este motivo houbo mesas redondas e conferencias nas que participaron D. Carlos Pereira Martínez, D. Eduardo Rego Rodríguez, D. Antonio Campos Romy e D. Emilio Grandío. Rematáronse os actos cunha ofrenda floral no cemiterio municipal de Betanzos.

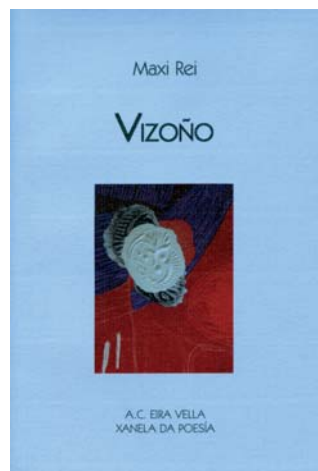

19 de decembro de 2006

Na Sala Capitular do Concello tivo lugar a entrega dunha placa outorgada polo Centro Betanzos de Buenos Aires ó compositor brigantino D. Carlos López. Foille entregada polo concelleiro de Comercio, D. Andrés Otero en presenza do presidente de honra do centro D. Andrés Beade.

21 de decembro de 2006

Inaugurouse na Sala de Mostras do Edificio Liceo unha mostra de pintura do Grupo Crise.

29 de decembro de 2006

Editado pola Asociación Eira Vella, presentouse na Sala de usos Múltiples do Edificio Liceo o poemario «Vizoño» da autoría do poeta de Abegondo e colaborador do Anuario Brigantino, Maxi Rei. A presentación correu a cargo da presidenta de Eira Vella, Dª Pilar Vázquez; o historiador brigantino, D. Xesús Torres e o poeta, Miro Villar.

NORMAS DE PRESENTACIÓN DE ORIXINAIS DO ANUARIO BRIGANTINO

Tema

O *Anuario Brigantino* é una revista de investigación nos campos da Arqueoloxía, Historia, Historia da Arte, Historia da Literatura, Lingua e Antropoloxía, podendo admitir excepcionalmente outros, segundo criterio do Comité Científico.

Publicación

Os orixinais deberán ser inéditos. Oportunamente e diante de traballos de especial interese, o Comité Científico poderá contemplar a publicación de traducións, a reedición de traballos raros e/ou antigos, así como edicións corrixidas e/ou aumentadas de traballos publicados fora da revista.

Formato e soporte

Os orixinais presentaranse a través dunha copia en papel Din-A4 e outra en soporte informático (Word ou procesadores similares). Cando sexa preciso tamén se poderá utilizar o correo electrónico. As direccións respectivas son: Anuario Brigantino, R/ Emilio Romay, 1, 15300 Betanzos, A Coruña, España.

Extensión e ilustracións

Unha vez maquetado co estilo propio do Anuario, aconséllase que o traballo non supere as 25 páxinas, se ben o Comité Científico poderá establecer as excepcións que considere oportunas.

En canto ás ilustracións, o Anuario Brigantino caracterízase por favorecer a súa utilización sen máis atrancos que a coherencia co texto e o sentido común en canto o seu número, aspectos que quedan a criterio do Comité Científico, o mesmo que o emprego de cor ou branco e negro.

Idioma

A redacción poderá entregarse en galego ou castelán, se ben, excepcionalmente e sempre a criterio do Comité Científico, poderá utilizarse outro idioma.

Autor-Autores

Engadirase a dirección completa do autor ou autores, incluídos teléfonos e correo electrónico, así como a institución onde presten os seus servizos, se fora o caso, e o cargo que ocupan. Engadirase, así mesmo, nota biográfica do autor ou autores, que non exceda de 5 liñas maquetadas.

Sumario e Abstract

Os orixinais deberán acompañarse dun sumario ou resumen na lingua do traballo e outro (*abstract*) en inglés, que non deben exceder, cada un, das 10 liñas maquetadas.

Texto

Empregarase a *cursiva* para aquelas palabras que se utilicen como denominacións técnicas ou sexan alleas á lingua na que se redacta o orixinal.

Utilizaranse as comiñas « ... » para as citas textuais breves (inferiores a 50 palabras); as demais irán en parágrafo aparte e sangradas na marxe esquerda sen entrecomiñar.

As comiñas simples ' ... ' resérvanse para encerrar significados.

As supresións de texto nas citas indicaranse mediante tres puntos entre corchetes [...].

As intervencións do autor nas citas tamén se fará entre corchetes.

Citas bibliográficas

Aceptaranse dous sistemas, separados ou mixtos.

A) Na medida do posible farase uso preferentemente do sistema de referencias parentéticas, información que se complementará coa bibliografía do final do texto. Entre paréntese sitúase o apelido (ou apelidos, se se considera) do autor ou autores, con minúscula e sen a inicial do nome propio, seguido por coma, espazo e ano de publicación. Se é preciso, despois de dous puntos, irá o número de páxina (se se sinala a primeira e a última, sepáranse por un guiño). Se se trata dunha obra en varios volumes, antepoñerase o número do que corresponda ó da páxina, separados por coma. Se o envío non é a unha páxina senón a unha columna, un documento, etc. incluírase antes da cifra a abreviatura correspondente. Exemplos: (Miguez, 2000), (García Bellido, 1943: 21), (Pastoureau, 1988: 261-316), (Meijide, 1988: doc. 2, 38).

Cando no mesmo ano hai dúas ou máis publicacións dun mesmo autor ás que hai que referirse, colócase detrás do ano unha letra para identificalas: (Monteagudo, 2000a)

Cando se inclúe o nome do autor no texto, entre paréntese ponse só o ano e, se procede, as páxinas. Exemplo: Como indicou Barreiro Fernández (1984: 51)...

Se hai máis dun autor, inclúense todos ata tres, separados por comas, e se hai máis ponse só o primeiro seguido de *et al.*

B) As tradicionais chamadas ou notas no corpo do texto indicaranse mediante números voados. Neste caso, as citas bibliográficas numeradas a pé de páxina seguirán as normas expostas no apartado de Bibliografía.

Bibliografía

A BIBLIOGRAFÍA situarase ao remate do traballo, seguindo unha orde alfabética por apelidos e, dentro do mesmo autor, por orde cronolóxica. Teranse en conta as consideracións seguintes: 1) os autores españois e hispanoamericanos ordénanse polo primeiro apelido e cando é idéntico, polo segundo; se este tamén se repite, polo nome. 2) os anglosaxóns, rusos e portugueses, polo 2º apelido, o paterno: KEYNES, John Maynard; PAWLOV, Ivan Petrovich; CAETANO, Marcello Jose Neves Alves...

Se se trata dun **libro**, indicarse o nome do autor (APELIDOS, nome completo ou só coa inicial), ano de publicación, *Título do libro en cursiva*. Cidade: Editorial (Colección se é pertinente). P. ex.: TILANDER, Gunnar, 1961, *Nouveaux mélanges d'étymologie cynégétique*. Lund: Carl Bloms (Cynegetica, 8).

Se se trata da **edición dun texto** indicarse o nome do editor(es) (APELIDOS, nome), seguido da expresión (ed(s).), ano de publicación, *Título da obra en cursivas*. Cidade: Editorial (Colección se é pertinente). P. ex.: TROMBETTI BUDRIESI, Laura (ed.), 2000, Federico II, *De arte venandi cum avibus. L'arte di cacciare con gli uccelli*. Bari: Laterza (Collana di Fonti e Studi, 10). E incluírase unha entrada adicional baixo o nome do autor da obra: FEDERICO II, *De arte venandi cum avibus. L'arte di cacciare con gli uccelli*, ed. Laura Trombetti Budriesi. Bari: Laterza, 2000 (Collana di Fonti e Studi, 10).

Se se trata dunha **achega nunha obra colectiva**, indicarse o nome do autor (APELIDOS, nome), ano de publicación, «título da achega entrecomiñado», autor(es) da obra colectiva (se é preciso, mención ed., coord., dir., etc.), *Título da obra colectiva en cursiva*. Cidade: Editorial (Colección), páxinas:

FRADEJAS RUEDA, José Manuel, 2000, «Una traducción al castellano de Pero Menino ¿desconocida?». Andrew M. Beresford y Alan Deyermond (eds.), *Proceedings of the Ninth Colloquium*. Londres: Department of Hispanic Studies - Queen Mary and Westfield College, (Papers of the Medieval Hispanic Research Seminar, 26), 31-41.

Se se trata dun **artigo nunha revista**, indicarse o nome do autor (APELIDOS, nome), ano de publicación, «título do artigo», *título da revista en cursivas*, tomo en cifras arábicas: páxinas:

MORALES MUÑIZ, María Dolores Carmen, 1998, «Los animales en el mundo medieval cristiano-occidental: actitud y mentalidad», *Espacio, Tiempo y Forma, Serie III, Historia Medieval*, 11: 307-29.

Se se citan varios libros, traballos, etc. dun autor, poñerase APELIDOS, nome e debaixo, reservando tres espazos á marxe, indicarse o ano de publicación da obra, diferenciando coas letras, a, b, c, etc., os traballos publicados por un autor nun mesmo ano:

GARCÍA BELLIDO, A.

(1943a): «Algunos problemas de arte y cronología ibéricos»: *Archivo Español de Arqueología*, XV: 78-108.

Corrección de probas

Correrá a cargo dos autores, que deberán efectualas no prazo máximo dunha semana a partir da recepción. Non se admitirán variacións substanciais no texto.

Alfredo Eiras

Os últimos selleiros de Betanzos: Francisco López Diéguez e o seu fillo Luís López Cagiao.

ESTE ANUARIO BRIGANTINO 2006, Nº 29,
REMATOUSE DE IMPRENTAR
NO PRELO DE LUGAMI
EN BETANZOS
O 25 DE XULLO DE 2007

